

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระ เรื่องความคิดเห็นของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการเป็นผู้นำทางการเมือง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการเป็นผู้นำทางการเมือง

โดยผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเอาไว้ ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 31 คน ซึ่งประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล ข้าราชการ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน รวมไปถึงตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุและตัวแทนกลุ่มสตรีแม่บ้าน อีกทั้งยังได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจนสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล การศึกษาและนำเสนอข้อเสนอแนะได้ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษา สามารถนำมาวิเคราะห์และสรุปผล ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ที่ตั้งไว้ ได้ดังนี้

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา คุณสมบัติและภาพลักษณ์ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการเป็นผู้นำทางการเมืองตามความคิดเห็นของผู้นำชุมชน คุณสมบัติที่เห็นได้เด่นชัดของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร คือ เป็นบุคคลที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิดกล้าทำกล้าตัดสินใจ มีการตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยว มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม มีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาการ และด้านธุรกิจ ถือได้ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทางด้านธุรกิจระดับแนวหน้า อีกทั้งยังเป็นผู้ก่อตั้งพรรคไทยรักไทยโดยได้มีการขยายสาขาพรรคไปทั่วทุกภูมิภาค ทำให้พรรคเพื่อไทยที่รักของประชาชนทั่วไป ทำให้สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจจากประชาชนของพรรคได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้แล้วสิ่งที่หล่อหลอมให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้นำที่มีทั้งรูปสมบัติและทรัพย์สมบัติ ดังจะเห็นได้จากการขัดเกลาทางสังคมที่พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรได้รับมาตั้งแต่เด็กจนเติบโตเป็น

ผู้ใหญ่ ซึ่งได้ซึมซับโดยตรงจากบุคคลในครอบครัว ทำให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นบุคคลที่ถือได้ว่าประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำทางการเมืองอย่างโดดเด่น ด้วยคุณสมบัติของความเป็นผู้นำ ซึ่งในเรื่องของความเป็นผู้นำนั้น พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีความเป็นผู้นำสูง เมื่อเทียบกับผู้นำทางการเมืองคนอื่น ๆ เป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง อาทิเช่น เป็นบุคคลที่เชื่อว่าสิ่งที่ตนทำและสิ่งที่ตนคิดถูกต้อง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยังเป็นบุคคลที่มีความกล้าคิดกล้าทำ อาทิเช่น การกำหนดแนวคิดใหม่เพื่อกำหนดนโยบายที่ทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจสูงสุด เช่น นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการอย่างทั่วถึง, โครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ประชาชนคนไร้ที่อยู่ได้มีที่พักอาศัย เป็นต้น และด้วยความที่เป็นบุคคลที่ผ่านร้อนผ่านหนาวในด้านการบริหารธุรกิจ ทำให้ถูกมองว่าเป็นบุคคลที่มีความชำนาญทางด้านการบริหารธุรกิจ ควบคู่ไปกับการบริหารประเทศ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จนสามารถแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ

อนึ่ง สำหรับเรื่องของคุณสมบัติของผู้นำนั้นเป็นสิ่งที่บุคคลที่จะเป็นผู้นำทางการเมืองได้รับตั้งแต่ยังเยาว์วัย ทำให้มองว่าคุณสมบัติอย่างเดียวกันไม่พอที่จะศึกษาความเป็นผู้นำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ เพราะนอกจากคุณสมบัติแล้วภาพลักษณ์ของผู้นำเช่น พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยังมีความน่าสนใจเพราะมีความหลากหลายของพฤติกรรมที่เห็นได้เด่นชัด สำหรับภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่ผู้วิจัยได้ศึกษานั้น จะเห็นได้ว่า ภาพลักษณ์ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นภาพลักษณ์ทางด้านกายภาพ ที่เห็นจากภายนอกว่าเป็นบุคคลที่มีความแข็งแรง กำยำ มีลักษณะผิวขาวเหลือง รูปร่างเหลี่ยม ตาเล็ก มีเชื้อสายจีน ดังนั้นภาพลักษณ์ทางกายภาพเขาเป็นภาพลักษณ์ที่สามารถเห็นได้ โดยไม่ต้องสัมผัสหรือศึกษาอย่างลึกซึ้ง ส่วนภาพลักษณ์จากภายในที่ได้แสดงออกมาจากความรู้สึกนึกคิดนั้น ทำให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ถูกมองทั้งในด้านลบและด้วยบวก ด้วยคำว่า “อำนาจ” ทำให้แสดงพฤติกรรมที่ทำให้ประชาชนต่างมีความคิดเห็นทั้งยอมรับและคัดค้าน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเดียวกัน คือ ประชาชนที่รักในตัวคนของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หรือประชาชนที่คอยติดตามข่าวสาร หรือแม้แต่กระทั่งผู้ที่ไม่ค่อยสนใจทางการเมือง ก็ยังมีการวิพากษ์วิจารณ์ต่อภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เนื่องจากสิ่งที่ประชาชนได้รับรู้ ได้เห็น ได้สัมผัสนั้น เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดจากการปากไว ใจเร็ว คือพูดไม่คิด นอกจากนี้ยังมีภาพลักษณ์ที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ด้านบวกกล่าวคือ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ฉลาด ทันคน ด้วยความที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้มีประสบการณ์ในการบริหารธุรกิจที่ล้มเหลวจนประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภาพลักษณ์ของความเป็นผู้นำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในสายตาประชาชนก็ยังมองว่ามีทั้งด้านบวกและด้านลบ แต่ถึง

ยังไ้ ประชาชนก็มองว่าไม่ว่าภาพลักษณ์ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จะออกมาในแนวทางใดก็ตาม กลุ่มที่รัก ก็ยังรักและภักดีต่อตัวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรเช่นเดิม

นอกจากคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยังมีประเด็นเรื่องของปฏิสัมพันธ์ทางการเมือง ที่เกิดขึ้นในสมัยที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นปฏิสัมพันธ์ในเรื่องของการสร้างความร่วมมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันนั้น พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ด้วยวิธีทำให้ประชาชน นักลงทุน และองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศเชื่อมั่น ทำให้เกิดประเด็นทางบวกและทางลบ ทำให้ส่งผลต่อมุมมองของผู้นำชุมชนต่อประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองนั้นมีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกัน ตลอดจนความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยใช้สื่อเป็นตัวสร้างภาพลักษณ์ ด้วยวิธีการเป็นนักการทูตระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศ จึงมองว่าการสื่อสารทางการเมืองด้วยการสร้างปฏิสัมพันธ์มีส่วนสำคัญต่อคุณสมบัติ และภาพลักษณ์ โดยได้ยกตัวอย่างวลีของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งด้านบวกและด้านลบเพื่อให้ผู้นำชุมชนได้แสดงความคิดเห็น ได้แก่

วลีที่ว่า “คุณยิ่งลักษณ์เป็นโคลนนิ่งของผม” บ้างก็มองว่าเป็นการสร้างศรัทธาและเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวของการเมือง เพื่อให้เกิดการเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่สำคัญเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่า นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร จะเป็นตัวแทนของตนในการขับเคลื่อนและดำเนินนโยบายต่อไป แต่ในทางกลับกันวลีดังกล่าวทำให้ความศรัทธาในตัวของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร กลับลดลง ทำให้มองว่าเปรียบเทียบหุ่นเชิด ให้กับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการแสวงหาผลประโยชน์ และยังเป็นแรงกระตุ้นเพื่อให้เกิดความรุนแรงทางการเมือง ยังถูกมองว่าเป็นการสร้างความไม่ยุติธรรมในเกมการเมืองอีกด้วย เมื่อเกิดกิจกรรมทางการเมืองขึ้นการโฟนอินถึงพี่น้องเสื้อแดง

สำหรับวลีที่ว่า “พาผมกลับบ้านด้วย ผมอยากกลับบ้านแล้ว” เป็นการแสดงออกทางการเมืองเพื่อขอความเป็นธรรมโดยใช้พลังของประชาชนในการต่อสู้เพื่อตนเอง โดยผ่านช่องทางการต่อสู้ทางการเมือง เพื่อคืนความชอบธรรม นำไปสู่ความรุนแรงทางการเมือง ทำให้เกิดความวุ่นวายอย่างไม่มีการสิ้นสุดและหาข้อสรุปไม่ได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับสังคม การเมืองของประเทศ เพราะด้วยความศรัทธาในตัวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและรักในระบอบทักษิณ จึงได้เกิดการรวมตัวเพื่อสร้างแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจใช้อำนาจเพื่อให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรได้กลับเข้ามาในประเทศไทยได้อีกครั้ง เป็นการสร้างปัญหาทางสังคม ไปจนถึงเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้เกิดการอภิโษ แต่กลุ่มเสื้อแดงมีหลายกลุ่มในการเคลื่อนไหว หลากหลายวัตถุประสงค์ ในการรวมตัวแสดงพลังอาจเป็นเพียงการเรียกร้องประชาธิปไตยเท่านั้น นอกจากนี้

อาจมองว่าเป็นอคติต่อตัวพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เพราะอาจกลัวที่จะเสียผลประโยชน์ รวมถึงการเป็น ส.ส. ส.ว. หรือนักการเมืองในสมัยหน้าก็เป็นได้ ในลักษณะเดียวกัน

วลี “อ้ายโจรกระจอก” ทำให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ถูกมองว่าเป็นคนพุดจากซาวราย หยิ่งหย่อง สร้างปัญหาให้กับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เนื่องจาก 3 จังหวัดชายแดนใต้เป็นจังหวัดที่มีความละเอียดอ่อนต่อการเดินทางทางการเมือง จึงทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้การเอื้อนเอ่ยจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของเจตนาที่ดี แต่บ่อยครั้งที่กลายเป็นการซ้ำเติมปัญหา เหมือนคำเปรียบเปรยที่ว่า “ยิ่งว่าเหมือนยิ่งยุ” แต่กระนั้นแล้วยังมีอีกมุมมองหนึ่งที่มองว่าไม่ใช่ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง แต่มองว่าเป็นการประณามการกระทำที่โหดเหี้ยมของโจรได้มากกว่า เช่น การทำลายชีวิตของประชาชนอย่างเลือดเย็น ซึ่งไม่ใช่วิธีปฏิบัติในการเรียกร้องเพื่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการ เป็นเพราะไม่กล้าจะเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่า ดังนั้นจึงมองว่าปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการที่จะทำให้เกิดความรุนแรง ความไม่สงบทำให้ประเทศเกิดความไม่มั่นคงและทำให้ต่างชาติลดความเชื่อมั่นกับประเทศไทย

การกล่าววลีทองแห่งปีว่า “การตลาด นำ การเมือง” โดยประกาศทฤษฎี “ความร่วมมือระหว่างเอเชีย” และพยายามผลักดันให้ประเทศที่ล่าหลังให้ก้าวไปสู่ชาติผู้นำในเวทีเศรษฐกิจ-การเมืองโลก และยังประกาศเขตการค้าเสรี เป็นกลุ่มประเทศที่ได้ทำข้อตกลงที่จะทำการค้าแบบเสรี โดยกำจัด การเก็บภาษีศุลกากร การจำกัดส่วนแบ่ง (โควตา) และการให้สิทธิพิเศษ กับสินค้าส่วนใหญ่ ที่ทำการค้าขายระหว่างกัน ทำให้เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศไทยปลดหนี้ IMF ทำให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นที่ยอมรับและถูกขนานนามว่าเป็นบุคคลที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจได้อย่างสมบูรณ์ โดยน่านโยบายประชานิยมมาช่วยเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาติในระดับรากหญ้าให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพื่อยกระดับของประชากรในประเทศ นอกจากนี้แล้วด้วยความเจริญเติบโตทางค้าเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคม ความสามัคคี ประองตองของคนในชาติ และปัญหาพื้นฐานของประชาชนอันได้แก่ราคาสินค้าสูง ค่าครองชีพต่ำ หรือแม้กระทั่งตอนนี้ ปัญหาการตกงานก็เพิ่มสูงขึ้น เพราะด้วยระดับขึ้นเงินเดือนที่สูงทำให้องค์กร บริษัท ที่ได้รายได้เท่าเดิมไม่พอจ่าย เพราะวัสดุ/วัตถุดิบในการผลิตสูงขึ้น ทำให้เกิดการจัดสรรแบบไม่สมดุล การบริหารจัดการที่ดีและเหมาะสมเพียงพอ

สำหรับวลีที่ว่า “ผมเป็นศัตรูกับพวกโกงชาติและโจรสวะเท่านั้น” วลีดังกล่าวอาจเป็นการสร้างภาพของความบริสุทธิ์ใจที่ต้องการให้ประชาชนได้ตระหนักว่าผู้นำทางการเมืองคนนี้เป็นคนที่ ไม่อยู่ในกฎเกณฑ์ ไม่มีนอกใน เพื่อสร้างให้เกิดศรัทธาในตัวของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

ได้ แต่ด้วยวลีดังกล่าวเป็นวลีที่มองในเรื่องของจิตวิทยาที่ใช้ในการสื่อสาร ทำให้มองว่าเป็นการลบภาพเรื่องของการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น และมองว่าเป็นภัยทางการเมืองมากกว่า

เพื่อสร้างคะแนนเสียงที่เพิ่มขึ้นจึงได้เอ่ยวลีที่ว่า “จังหวัดไหนเลือก ไทยรักไทย คูแลก่อน” วลีนี้สร้างความหวังให้หับประชาชน เพราะต้องการให้เกิดการพัฒนาในจังหวัด และเพื่อเป็นการสร้างกลุ่มพลังทางการเมืองในภาคใต้ สร้างแรงจูงใจให้กับผู้ที่รัก ศรัทธา และนิยมในนโยบายที่เด่นชัดและเป็นรูปธรรม จึงเป็นเหตุผลให้พรรคไทยรักไทยได้รับการเลือกตั้ง อีกมุมหนึ่งมองว่าเป็นเพียงการหาเสียงเชิงจิตวิทยาเท่านั้น โดยการใช้วิธีการโน้มน้าวประชาชน ด้วยพฤติกรรมที่คิดเร็ว พุดเร็ว ทำเร็ว ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทำให้เกิดการต่อต้านว่าเป็นผู้นำที่เลวคร้อน

สำหรับเรื่องของการกลับเข้ามาสู่การเมืองและเป็นนายกรัฐมนตรีนั้น เป็นไปได้ค่อนข้างยาก หากยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากคดีความดังกล่าว เพราะเนื่องจากปัจจุบันภาพของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรได้เปลี่ยนไปเป็นคู่แข่งด้านการปกครองประเทศมากกว่า โดยก้าวข้ามผ่านความเป็นนักการเมืองไปแล้ว ต้องยอมรับกับอนาคตของตนเอง แต่ถ้าหากสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญที่กำลังเป็นปัญหาในปัจจุบันได้อย่างเป็นรูปธรรมและทุกภาคส่วนรวมถึงประชาชนยอมรับได้ และหาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร สามารถสะสางคดีเก่าที่ติดตัวอยู่ ก็จะมีความเป็นไปได้สูงในการกลับเข้าสู่วงการการเมือง

ในเรื่องอนาคตของการเมืองไทย และอนาคตทางการเมืองของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นเรื่องของความไม่แน่นอน เพียงมีเสียงสนับสนุนในตัวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กระแสความนิยมในตัวของผู้พรรคการเมืองก็อาจจะกลับมาดำรงอีกครั้งโดยไม่ยากเพราะ การเคลื่อนไหวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แสดงให้เห็นว่าท่านไม่ต้องการให้ประชาชนลืม โดยต้องหาวิธีการเสนอนโยบายแปลกใหม่ การเพิ่มกลยุทธ์ทางการตลาด พัฒนาโครงข่ายทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดการกระชับแน่นทางการเมือง แต่ก็คงเป็นเพียงแค่ความฝันเท่านั้น เพราะประชาชนจะเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าใครสมควร เนื่องจากลักษณะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จากที่ประชาชนเคยนิยมในตัวบุคคล กลับเป็นนิยมในผลงานและภาพลักษณ์ของนักการเมืองมากกว่า จึงทำให้เป็นเหตุผลหนึ่งที่ไม่สามารถกลับมาดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็เป็นได้ ดังนั้นแล้ว การสื่อสารทางการเมือง มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการเป็นผู้นำทางการเมือง เพราะ เป็นช่องทางที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ในความตั้งใจ และวัตถุประสงค์ในการแสดงออก โดยผ่านสื่อในหลาย ๆ ช่องทาง อันได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต วิดีโอลิงค์ การโฟนอิน ในปัจจุบัน ซึ่งเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้ก้าวหน้าและทันสมัยมากในทุกวันนี้ การเดินทางของสื่อรวดเร็วเป็นสื่อแบบไร้พรมแดน จึงไม่สามารถควบคุมสื่อได้ จน

บางครั้งมีผู้ส่งสารหลายคน ผู้รับหลายคน และสารหลายสาร ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนส่งผลกระทบต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ ดังนั้นแล้วการสื่อสารทางการเมืองมีทั้งด้านบวกและด้านลบ หากแต่เพียงคิด และไตร่ตรองในสิ่งที่จะสื่อ เพื่อไม่ให้ความหมายที่ต้องการสื่อเปลี่ยนไป ภาพของความเป็นผู้นำที่ดีก็จะปรากฏในใจของประชาชนคนไทยตลอดไป

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาจะเห็นว่าลักษณะของการเมืองไทยในปัจจุบันเป็นการเมืองที่ต้องการผู้นำที่มีคุณสมบัติและภาพลักษณ์ที่ดีทางการเมืองเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศ โดยต้องเริ่มจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร พัฒนาสังคม เพื่อให้สังคมน่าอยู่ พัฒนาทางด้านนโยบาย เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ ในการตอบสนองความต้องการของประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานสูงสุดสุดท้ายต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ คำพูด และรับผิดชอบต่อสังคมให้มากที่สุด ดังนั้นเรื่องของการสื่อสารในการแสดงออกถึงความต้องการจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่ทำให้เกิดการแสดงความคิดเห็นของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบล สันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการเป็นผู้นำทางการเมือง

ด้านคุณสมบัติของผู้นำ จะเห็นได้ว่าทุกคนในประเทศ หวังที่จะได้ผู้นำที่มีความเป็นผู้นำสูง ใช้อำนาจในทางที่ถูกต้อง ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี มีคุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงานต่อวิชาชีพ หรือ อาชีพของตน ดังนั้น พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทั้งด้านธุรกิจและการเมืองของประเทศไทย ตามแนวความคิดของ Ordway Tead (อ้างใน ณรงค์ สันสวัสดิ์, 2537:48-71) โดยมีคุณสมบัติหลายประการของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ตรงกับคุณสมบัติของผู้นำที่ Ordway Tead ได้เสนอ ในเรื่องของพลังกายและพลังประสาท มองว่าการเป็นผู้นำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ต้องแสดงศักยภาพของความเป็นผู้นำที่อยู่เหนือผู้อื่น ดังจะเห็นว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นผู้ที่มีความแข็งแรงทั้งด้านร่างกายและประสาท มีความอดทนสูง เพราะต้องฝ่าฟันอุปสรรคมากมายเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำทั้งทางด้านธุรกิจและการเมืองระดับแนวหน้า เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ขยันขันแข็ง ที่จะคิดและทำในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ด้วยความกล้าตัดสินใจ ในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ปัญหาเรื้อรังลดน้อยลง ด้วยความเป็นคนที่มีความรู้ จึงเปรียบเสมือนการเป็นครูที่ดีที่คอยอบรมสั่งสอน ดักเตือน ชี้แนะให้กับคนใกล้ชิด ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ และเชื่อมั่นในตัว of พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มากขึ้น สำหรับผู้วิจัยเองมองว่า คุณสมบัติของพ.ต.ท.ทักษิณ ชิน

วัตร ขาดความน่าเชื่อถือในเรื่องของความต้องการด้านผลประโยชน์ทางการเมือง เพราะผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทุกวันนี้ทำให้คนหน้ามืด แต่ทุกวันนี้ คุณสมบัติของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นั้นใช้อำนาจเพื่อให้ได้มาซึ่งทุกอย่างทางการเมือง ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ Eugene E. Jenninge (อ้างใน แมน สารรัตน์, 2536:8-9) เรื่องลักษณะของผู้นำ เพราะผู้วิจัยมองว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีลักษณะของผู้นำที่ฝึกฝนอำนาจทางการเมืองมากการการรักษาสถาบันผลประโยชน์ให้กับประเทศ

ในเรื่องของภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ของการเป็นผู้นำ จะต้องสร้างภาพลักษณ์เพื่อให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็นคนดี มีวินัย มีจริยธรรม ซึ่งภาพลักษณ์ที่เห็นได้ชัดเจนเป็นรูปลักษณะภายนอกของบุคคล ได้แก่ รูปร่างหน้าตา ความสูง นอกจากนี้ยังมีภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรม เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส ที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองนั้น Kenneth E. Boulding (อ้างใน นิติยา สุขดี, 2541:30) มองว่ามีปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยหนึ่งเกิดจากพฤติกรรมของนักการเมืองที่แสดงออกจากการบริหารและบทบาทในวิถีทางการเมืองหรือบทบาทในชีวิตส่วนตัว ภาพลักษณ์ในด้านนี้จะเป็นภาพลักษณ์จริงซึ่งนักการเมืองหลีกเลี่ยงไม่ได้ สามารถเป็นภาพลักษณ์ทั้งด้านลบและด้านบวก และ อีกหนึ่งปัจจัยเป็นภาพลักษณ์จริงหรือภาพลักษณ์เท็จจะเป็นภาพลักษณ์ทั้งทางด้านลบและบวกได้เช่นกัน ดังนั้น ภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงเกิดขึ้นเกิดขึ้นโดยการสร้างสรรค์ มากกว่าเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม เพราะ ได้วางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ซึ่งเป็นเรื่องกิจกรรมขององค์กรว่าเป็นไปในรูปแบบใดโดยเฉพาะบทบาทของผู้บริหาร บุคลิกและการแสดงออกในสังคม ซึ่งจะแสดงภาพลักษณ์ขององค์กรต่อสาธารณชนได้อย่างชัดเจน ซึ่งภาพลักษณ์ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มาจากองค์ประกอบเชิงการกระทำ (cognitive component) เป็นภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับความมุ่งหมายหรือเจตนาที่จะเป็นแนวทางปฏิบัติตอบโต้สิ่งเรานั้น อันเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงความรู้และความรู้สึก ส่วนภาพลักษณ์ที่แสดงออกและประชาชนได้เห็นและสัมผัส เกิดจากองค์ประกอบเชิงการรับรู้ (perceptual component) เป็นสิ่งที่บุคคลจะได้จากการสังเกตโดยตรง

ดังนั้น ภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงเป็นภาพลักษณ์ที่สร้างขึ้นโดยพฤติกรรม การแสดงออกบ้างก็มองว่าจริงใจ บ้างมองว่าเสแสร้ง เพราะภาพลักษณ์ของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ปฐม ปฐมธนพงศ์ (2544) วิเคราะห์ผลเกี่ยวกับคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และเชิงชัย สภาศรี (2543) วิเคราะห์ผลเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2543-2548 เป็นช่วง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ความนิยมจาก

ประชาชนเป็นอย่างมาก ทำให้ผลการศึกษาเป็นไปในทางบวก แต่สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้เป็น การศึกษาคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรในการเป็นผู้นำทางการเมืองในปี พ.ศ. 2555 โดยเน้นเรื่องของการสื่อสารทางการเมือง ทำให้ผลที่ได้จากการศึกษา มี 2 ด้านทั้งด้าน บวกและด้านลบ และเนื่องจากสภาพทางการเมืองและสังคมในประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นแล้วการแสดงความคิดเห็นของผู้นำชุมชนจึงอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงใน ปัจจุบันมากกว่า มองภาพของอดีตของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

วิถีทางการเมืองของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งทางด้านบวกและด้านลบนั้น การแสดง ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนเป็นการแสดงความรู้สึกของแต่ละบุคคลในการพิจารณาถึง ข้อเท็จจริงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูด การเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และ สภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเป็นส่วนประกอบในการพิจารณา ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจมีการ เปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏ (ลาวัญย์ จักรานวัณน์, 2540:9) วลีดังกล่าวที่ หยิบยกมาเป็นการเน้นในเรื่องของการสื่อสารทางการเมือง ตั้งแต่ วลีที่ว่า “คุณยิ่งลักษณ์ เป็น โคลนนิ่งของผม” “อ้ายโจรกระจอก” “จังหวัดไหนเลือกไทยรักไทยดูแลก่อน” “การตลาด นำ การเมือง” ฯลฯ เป็นวลีที่สื่อให้เห็น และรับรู้ถึงวัตถุประสงค์ของการเอื้อนเอ่ย ถึงแม้วลีดังกล่าว จะออกมาด้วยการคิด ไตร่ตรอง หรือด้วยความโทสะก็ตาม จึงมองว่ากระบวนการสื่อสารทางการเมือง เป็นเรื่องของการแสดงออกซึ่งความเรียกร้องต้องการของประชาชน การตอบสนองของรัฐ อันนำไปสู่การตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากการสื่อสารทางการเมืองในสังคม โดยระบบ การเมืองจะสามารถดำรงคงอยู่ และมีบูรณภาพได้ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะ “ตอบสนอง” ต่อ การเรียกร้องต้องการทางการเมืองการสื่อสารทางการเมืองเป็นตัวกลางหรือสื่อกลางระหว่าง สมาชิกของระบบการเมืองกล่าวคือ เป็นช่องทางในการเสนอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการ ตัดสินใจและนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล ให้ประชาชนได้รับรู้ ในขณะที่เดียวกันก็จะเป็น กระบวนการในการนำเอาข้อเรียกร้อง และความต้องการของประชาชนไปให้รัฐบาลได้รับรู้

ในเรื่องของการแสดงความคิดเห็นต่อวิถีทางการเมืองของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ใน การเป็นผู้นำทางการเมืองนั้นมีทั้งบวกสุดขีด และลบสุดขีด Remmer (อ้างใน จำเรียง ภาพจิตร , 2536:248-249) เพราะความคิดเห็นของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน ดังนั้นแล้ว การแสดงความ คิดเห็นต่อคุณสมบัติ และภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ต่อการเป็นผู้นำทางการเมืองนั้น ไม่ได้มีเพียงแค่คุณสมบัติหรือ ภาพลักษณ์ แต่การสื่อสารทางการเมืองก็มีส่วนสำคัญมาต่อการ ดำรงอยู่ทางการเมืองของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรด้วยเช่นกัน จากการยกตัวอย่างของวลี เพื่อให้ เกิดการแสดงความคิดเห็นของผู้นำชุมชนทั้งด้านบวกและด้านลบ จึงมองว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้ เกิดการแสดงความคิดเห็นของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสันนาเม็ง นอกจากนี้แล้ว

สื่อมวลชน ก็มีหน้าที่สำคัญที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ดังนั้น สื่อเหล่านี้ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของบุคคล นอกจากนี้แล้วการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันนั้น ชาติชาย โทลินธิดี (2529:15) มองว่า การศึกษา ระดับการศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงความคิดเห็น เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับบุคคล

สำหรับการศึกษาที่ค้นพบในครั้งนี้นี้มีความแย้งกับ เชิงชัย สุภาศรี (2543) ที่พบว่า บทบาทการเป็นผู้นำทางการเมืองของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในด้านคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นในทางด้านบวกเท่านั้น ประกอบกับงานศึกษาของ ปฐม ปฐมรณพงศ์ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะคติของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของผู้นำพรรคการเมือง : ศึกษาเปรียบเทียบนายชวน หลีกภัย และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ เชิงชัย สุภาศรี หากมองห้วงเวลาประกอบแล้ว เป็นช่วงเวลาที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรกำลังเป็นที่นิยมทางการเมือง ดังนั้นการวิเคราะห์คุณสมบัติและภาพลักษณ์ดังกล่าวจึงไปในแนวทางบวกสุดขีด ดังแนวคิดของ Remmer (อ้างใน จำเรียง ภาวจิตร, 2536: 248-249) แต่สำหรับการศึกษาในครั้งนี้มีผลการศึกษาแย้งกับงานศึกษา 2 ชิ้นดังกล่าว อันเนื่องมาจากความคิดเห็นดังกล่าวเป็นไปในแนวทางทั้งบวกและลบ ซึ่งมีทั้งสนับสนุน และคัดค้านกับประเด็นต่าง ๆ ทำให้เกิดมุมมองใหม่ ๆ ที่เชื่อได้ว่าประชาชนในสมัยนี้พร้อมที่จะรับรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในการแสดงออกถึงความต้องการ และวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองด้วยหลักเหตุและผล อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะ งานชิ้นนี้ศึกษาในห้วงเวลาที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร สูญเสียอำนาจทางการเมืองไปแล้ว

ทั้งนี้ผู้ศึกษาเห็นว่า แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำในเรื่องของคุณสมบัติของผู้นำและแนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ทางการเมือง เป็นตัวกำหนดให้เกิดการวางตัวบุคคลในการเข้าสู่วงการทางการเมืองแบบแนบเนียน เพราะ การเป็นผู้นำจะต้องมีความเพียบพร้อม แต่ ณ ปัจจุบันคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของผู้นำทางการเมืองถูกมองว่าไม่ใช่ปัจจัยหลักในการดำรงอยู่ทางการเมือง เพราะปัจจัยหลักในการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำทางการเมืองเพื่อบริหารประเทศ อยู่ที่อำนาจของบุคคล และอำนาจของเงินมากกว่า ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ในการเป็นผู้นำทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในระบอบการปกครองใด หากคิดไตร่ตรอง และใช้สติ ก็จะทำให้เกิดการยอมรับ และศรัทธาในความเป็นผู้นำทางการเมืองนั้น แต่ในทางกลับกันด้วยอารมณ์ มิโทสะ การกล่าววลีดังกล่าวก็น่าจะส่งผลต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของผู้นำได้ เพราะการแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องที่ทุกคนเคยได้รับรู้และได้สัมผัสจากประสบการณ์

จะเห็นได้ว่าคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการเป็นผู้นำทางการเมือง มีประเด็นเรื่องการสื่อสารทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการเป็นผู้นำทางการเมือง ซึ่งมีจุดเน้นเรื่องของการสื่อสารทางการเมือง โดยได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลสันนาเม็ง ซึ่งมีข้อค้นพบที่น่าสนใจในการศึกษาในครั้งนี้คือ

5.3.1. วลีบางวลีเป็นวลีที่รุนแรง ฟังแล้วทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะกลัวจะส่งผลกระทบต่อผู้ให้สัมภาษณ์

5.3.2. การตอบคำถามแต่ละข้อมีลักษณะของคำตอบที่คล้ายคลึงกัน ทำให้ไม่สามารถหาแนวคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นได้ในอนาคต ต่อการสื่อสารและการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

5.3.3. การสื่อสารทางการเมือง ต้องไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของผู้นำ

5.3.4. ควรทำให้ประชาชนสนใจทางการเมืองให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง และสร้างศรัทธาด้านการเมืองให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองอยู่ตลอดเวลา

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้นำทางการเมือง

5.4.1. ควรจะต้องใกล้ชิดกับประชาชนทุกระดับ และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง ไม่ใช่เพียงช่วงของการหาเสียงเลือกตั้งเท่านั้น

5.4.2. ควรที่จะตั้งสมประสงค์การทำงาน และตั้งสมผลงานให้มาก

5.4.3. ควรทำให้ประชาชนเกิดความศรัทธาในตัวของผู้นำให้มากขึ้น ในเรื่องของจริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต

5.5 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.5.1 ควรทำการศึกษาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของผู้นำทางการเมืองโดยระบุช่วงเวลาชัดเจน

5.5.2 ควรทำการศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของผู้นำทางการเมือง เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเมืองไทย

5.5.3 ควรทำการศึกษาคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของผู้นำการเมืองในการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นด้วย